

Saproxylicí brouci na vybraných lokalitách jižních Čech

Saproxylic beetles of selected localities in South Bohemia

Petr Kozel^(1, 2) • Jan Kadlec⁽³⁾ • Lukáš Čížek^(1, 2)

Abstract: Here we report the results of a survey of saproxylic beetles at fifteen nature reserves located in the Protected Landscape Area Blanský les (NR Dívčí kámen, NR Chrášťanský vrch, NR Jaronínská bučina, NR Klet', NR Malá skála, NR Ptačí stěna, NR Vysoká Běta), in the Protected Landscape Area Třeboňsko (NNM Písečný přesyp u Vlkova, NR Horní Lužnice, NR Ruda u Kojákovic, NR Rybníky u Vitmanova, NNR Stará a Nová řeka, NR V luhu), and in the Nature Park Novohradské hory (NNM Hojná voda, NNM Terčino údolí). The beetles were surveyed using flight interception traps, individual search and other methods in 2019 and 2020. Of the 255 species of saproxylic beetles recorded during the survey, 55 species are considered threatened in the Czech Republic. Several species never or rarely reported from South Bohemia were found, including *Oxylaemus cylindricus* (Bothrideridae), *Cerylon deplanatum* (Cerylonidae), *Triplax scutellaris* (Erotylidae), *Hylis cariniceps*, *Hylis olexai*, *Hylis foveicollis*, *Microrhagus lepidus* (Eucnemidae), *Melandrya caraboides* (Melandryidae), *Mycetophagus decempunctatus* (Mycetophagidae), and *Corticeus fraxini* (Tenebrionidae). We also discuss conditions in the surveyed localities and suggest management measures. Major problems are high canopy closure, which compromises growth and survival of large and old trees, inadequate tree-species composition, minimal presence of fir, and also usually insufficient deadwood. The most important management measures thus include thinning of closed canopy stands especially around large, old, and microhabitat-bearing trees, adjustment of tree species composition, an increase in the amount of dead wood, and creation of rare microhabitats.

Key words: deadwood microhabitats, faunistic, forests, inventory survey, protected areas, saproxylic beetles, species protection.

Abstrakt: Práce shrnuje výsledky průzkumu saproxylických brouků v patnácti maloplošných zvláště chráněných územích v chráněných krajinných oblastech Třeboňsko (NPP Písečný přesyp u Vlkova, PR Horní Lužnice, PR Ruda u Kojákovic, PR Rybníky u Vitmanova, NPR Stará a Nová řeka, PR V luhu) a Blanský les (PR Dívčí kámen, PR Chrášťanský vrch, PR Jaronínská bučina, PR Klet', PR Malá skála, PR Ptačí stěna, PR Vysoká Běta) a v Přírodním parku Novohradské hory (NPP Hojná voda, NPP Terčino údolí) v letech 2019 a 2020. Pomocí nárazových pastí a dalších metod sběru jsme zjistili celkem 255 druhů saproxylických brouků. Z nich je 55 druhů uvedeno v Červeném seznamu ohrožených druhů České republiky a také je několik druhů v Jihočeském kraji dosud nezaznamenaných. Ochranařsky nebo faunisticky zajímavé jsou nálezy dřevomilů *Hylis cariniceps*, *H. olexai*, *H. foveicollis* a *Microrhagus lepidus*, lence *Melandrya caraboides*, potemníka *Corticeus fraxini* a druhů *Oxylaemus cylindricus*, *Cerylon deplanatum*, trojáčka *Triplax scutellaris* či hubojeda *Mycetophagus decempunctatus*. V textu také diskutujeme podmínky na jednotlivých lokalitách a navrhuje kroky ke zlepšení situace v konkrétních chráněných územích. Za hlavní problémy lze označit často přehusťené porosty, jejichž zápoj neumožňuje růst mohutných a přežití starých stromů, dále často zcela nevhodnou druhovou skladbu porostů, minimální zastoupení jedle na příslušných stanovištích a nezřídka také nedostatek mrtvého dřeva. Jako nejdůležitější se proto jeví úprava prostorové struktury (tj. prosvětlování) a druhové skladby porostů, aktivní podpora růstu a přežívání mohutných a starých stromů a vzniku vzácných mikrostanovišť na takové stromy vázaných, v neposlední řadě je žádoucí aktivně řešit ponechávání dostatku mrtvého dřeva.

¹⁾ Biologické centrum AV ČR, v. v. i., Entomologický ústav, Branišovská 31/1160, CZ – 370 05 České Budějovice

²⁾ Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Přírodovědecká fakulta, Branišovská 1760, CZ – 370 05 České Budějovice,

³⁾ Biologické centrum AV ČR, v. v. i., Ústav molekulární biologie rostlin, Branišovská 31/1160, CZ – 370 05 České Budějovice